

3 oktober 2021
27e Zondag door het jaar B

Wat een vreugde om eucharistie te kunnen vieren zonder mondmaskers. Aan jullie ontmaskerde gezichten kan ik nu zien of jullie je vervelen tijdens de mis en de prediking! Ik kan ook jullie verwondering zien tijdens het zingen van het koor! De coronaziekte die ons allen heeft bedreigd is gelukkig langzaam aan het verdwijnen... maar in het evangelie van vandaag is er sprake van een totaal andere ziekte, één die weinig bekend is, maar die de mens altijd heeft bedreigd! Het evangelie gebruikt er een technisch en bijna onvertaalbaar woord voor: *sclerocardia*. In het Nederlands is het vertaald door de uitdrukking “*hardheid van het hart*”. We worden allemaal bedreigd door *die ziekte*, door sclerose van het hart. In medische termen kan dat zelfs levensbedreigend zijn. Ons hart kan inderdaad hard worden. Zo hard als een steen. Een hart dat niet meer slaat voor de naaste, de geliefde.

In bijbelse taal ziet men het hart niet alleen als de plaats van onze gevoelens, maar ook van onze wil, van ons verstand. Ons hele wezen bevindt zich in ons hart ... Het is dus ook de plaats waar we degenen die we liefhebben in ons bewaren en dragen. En als ons hart sclerotisch wordt, wordt ons hele geestelijke en relationele leven ziek. Het hart dat sclerose vertoont wordt onbekwaam voor gevoeligheid, medeleven, lachen en hoop op een andere wereld. Een sclerocardiaal hart is een hart waarvoor alles zwaar en belastend is. Het ziet als het ware alles in een pessimistisch licht. Het is een hart dat teleurgesteld is, dat niet meer gelooft in liefde, vriendschap of trouw. Een dergelijk gewond hart zoekt zijn toevlucht in ongevoeligheid en onverschilligheid.

En wat is het meest zichtbare symptoom van deze ziekte?

Een sclerotisch hart is een hart dat niet meer luistert. Is er iets schadelijker in een relatie —in een koppel, in een vriendschap— dan “niet luisteren” naar wat de andere persoon zegt?

Wat zou nu een remedie kunnen zijn voor sclerocardia? Misschien helpt het wanneer we heel bewust aandachtig zijn voor de ‘verrassing’ die zich in elke ontmoeting met de ander aanbiedt, aandachtig voor het

‘geheim’ van zijn of haar wezen, het mysterie dat de ander ten diepste is.

Wanneer we liefhebben, kan de geliefde nooit een vast gegeven zijn, een zekerheid, een recht... En dit is nu precies het probleem waarmee veel mensen en koppels te kampen hebben: ze geloven dat ze de ander helemaal kennen... Geloven dat je “het” weet, maakt precies dat jouw hart “verhardt”! Daarom zet Jezus een kind in het middelpunt... Omdat het kind weet dat het niet alles weet, nog veel moet ontdekken! Terwijl de volwassene denkt dat hij alles al weet of tenminste genoeg weet! In de liefde kennen wij de geliefde nooit ten volle, en juist daarom proberen wij hem of haar lief te hebben! Te respecteren en erkennen in zijn of haar geheim, zijn of haar enigma, mysterie... Een geliefde kan nooit een veroverd terrein zijn, een vanzelfsprekendheid, maar een land vol beloften, vol verrassingen... Liefde is geen recht. Maar een geschenk.

Er is dus een zekere ironie in het feit dat Jezus ons een voorbeeld van sclerocardia laat zien in juist datgene wat er vrij van zou moeten zijn: liefde en huwelijk. Sclerocardia treft in de eerste plaats niet de mensen die niet van elkaar houden. Het is veeleer een gevaar voor hen die wel van elkaar houden, en zeker voor diegenen die voor het leven getrouwd willen zijn.

Soms is het omdat we ons niet geliefd voelen dat ons hart hard wordt. Vaak is het omdat wij zelf geen liefdevolle blik hebben ontmoet, dat wij hard en onbuigzaam zijn tegenover onze naaste.

Laat ons daarom nederig inspiratie en kracht vragen, om in ons en rondom ons een onvoorwaardelijk liefdevolle blik te cultiveren. Om het leven te zien niet als een recht, maar als een geschenk. Zoals een kind zou doen. Amen.